

Халқ Сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI OЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

21 январь, сешанба, 1997 йил
Сотувда эркин нархда. № 15 (1532)

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

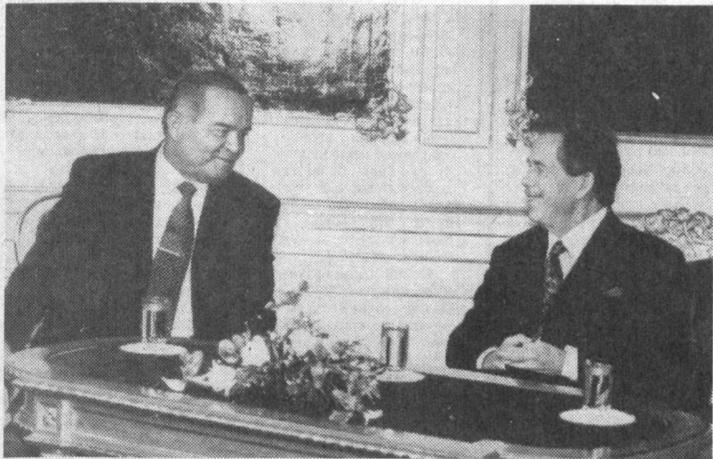
ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ПРЕЗИДЕНТИ
ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муборак Рамазон ойи бошланиши муносабати билан Жазойир халқи ва шахсан ўз номидан Сиз жаноби олийларига самимий табрик ва эзгу тилакларимни йўллашдан беҳад бахтиёрман.

Қудратли Аллоҳ таъолодан Сизга сиҳат-саломатлик ва бахт, дўст Ўзбекистон халқига эса хотиржамлик ва фаровонлик ато этганини, шунингдек, Ислон дини юксалиши йўлидаги барчамизнинг саъй-ҳаракатларимизга ривож беришини сўрайман.

Биродарингиз Лиамин ЗЕРУАЛ,
Жазойир Халқ Демократик Республикаси Президенти.

ЯНГИЛАНИШ ЧОРРАҲАСИДАГИ МУЛОҚОТЛАР

СУРАТДА: Президент Ислам КАРИМОВ Чехия Республикаси Президенти Вацлав ГАВЕЛ билан учрашув пайти.

Шу йилнинг 14-17 январь кунлари Президент Ислам Каримов бошлиқ мамлакатимиз расмий делегациясининг Чехия Республикаси ва Словакия Республикасига расмий ташрифи муваффақиятли ўтди.

СУРАТДА: Президент Ислам КАРИМОВ Словакия Президенти Михал КОВАЧ билан суҳбатда.

Тараққийнинг ҳозирги босқичида дунёнинг турли нуқталарида жойлашган Чехия, Словакия ва Ўзбекистон бир-бирига ўхшаш ҳолатларни бошдан кечирмоқда. Тоталитар тузум инқирозидан кейин юртимиз биринчилардан бўлиб ўз мустақиллигини эълон қилган бўлса, коммунистик режими таъқиқ остида «Чехословакия» деган ягона мамлакатга бирлаштирилган, бироқ тарихи ва истиқболи бир-бирдан фарқ қиладиган икки мамлакат тинч йўл билан ажралиб, ўзича алоҳида тараққий равишини танлади. Мана, бешинчи йилдирки, Чехия ва Словакия яқин қўшнчилиги ва ҳамкорлик алоқаларини сақлаган ҳолда

суверен давлатлар сифатида ўз ислоҳотлари йўлидан бормоқда. Ана шундай тарихий ўзгаришлардан кейин мамлакатимиз раҳбарининг илк ташрифи Европанинг қоқ марказида жойлашган, ўз имкониятлари ва салоҳияти билан ажралиб турадиган мазкур давлатлар билан республикамиз ўртасида ўрнатилмак ҳар томонлама алоқаларга тамал тоши қўйди. Шунингдек, керакки, юртбошимизнинг бу сафарига катта қизиқиш билан қаралиб ва истиқболдаги муштарак муаммоларни ечишда унинг юксак амалий аҳамияти катта бўлади. Шунингдек, катта умидлар изҳор этилди. Албатта, бой табиий захираларга эга бўлган ҳамда географик жиҳатдан қўлай ўринда жойлашган бир давлатнинг иш-

лаб чиқариш технологиялари ривожланган ва ўзи ҳам йирик иқтисодий ҳудудга олиб чиқувчи йўллар кесинган макондаги бошқа мамлакатлар билан ўзаро ҳамкорлиги яхши натижалар бериши шубҳасиз. Кўп жиҳатдан Ўзбекистон Осиеда қандай максадага эга бўлса, Чехия ва Словакия ҳам Европанинг қоқ марказида жойлашгани билан шундай даража касб этади. Республикаимиз расмий делегациясининг икки давлатга ташрифи давомида ўзаро алоқаларни янада ривожлантиришга қаратилган кўплаб ҳужжатлар имзоланди. Айниқса, давлат бошлиқлари даражасида Ўзбекистон Республикаси ва Чехия Республикаси ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш

тўғрисида қўшма баёнот ҳамда Ўзбекистон Республикаси ва Словакия Республикаси ўртасида ўзаро муносабатлар ва ҳамкорликнинг асослари тўғрисида шартноманинг имзоланиши ҳозиргача ўз оқимида давом этиб келган алоқаларга янги рақам қўйди. Шунингдек, шартлашувчи томонлар ҳукумат аъзолари қўлга кўйган сармояларни рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш, ташриф буюрувчиларга хизмат кўрсатишни такомиллаштириш, уюшган жиноятчиликка қарши курашиш, сайёҳликни йўлга қўйишни қўзда тутиб ҳужжатларда ҳам ўзаро муносабатларнинг турли қирралари ҳақолатланган.

Европа мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқлари ўзаро мулоқотлар чоғида ва матбуот вакиллари билан ахборотларнинг мамлакатимиздаги барқарорлик ва осойишталикка муҳим тарихий ютуқ сифатида қараётганини изҳор этишди. Чехия Республикаси Президенти Вацлав Гавел ҳам, Словакия Республикаси Президенти Михал Ковач ҳам юртбошимиз билан бўлган юзмаюз суҳбат жараёнида Афғонистон ва Тожикистонда бирдорқушлик урушларига чек қўйилмаётган, турли шовинистик ва догматик қарашлар ҳужж қилиб турган бир пайтда Ўзбекистондаги осойишталик бутун дунё эътиборидаги воқелик эканини таъкидлашди, бу ҳол мамлакатларимиз ўртасидаги узоқ муддатли ҳамкорликка оидин йўл очишини эъ-

тироф этишди. Президентимиз ҳам дўст мамлакатлар раҳбарининг юртимиздаги ўзгаришларни синчиқлаб кузатиб бораётганлари ва ютуқларимизга тўғри, самимий муносабат билдирилганлари учун миннатдорчилик изҳор этиб, ҳар қандай шароитда ҳам тинчлик ва барқарорликни қўз қорачиқдек сақлаш мақсадимиз эканини, шунингдек, бизда халқаро иқтисодий алоқалар тизимининг Европа талаблари даражасида қайта қуришни чет эл сармояларини иккиланмай жалб этишга имкон беришини таъкидлаб ўтди. Мулоқотлар чоғида шу нарса маълум бўлдики, турли ишбилармонлар ва маданий-маърифий қатлам кишиларининг юртимизга қизиқиши катта экан ва улар

давлатлар даражасидаги музокара ва музокара билан қўлиб олдилар. Хусусан, ҳозиргача Ўзбекистон бозорларида Чехиянинг дунёга машҳур, «Школа», «Татра», «ЧКД» фирмалари, Словакиянинг «Мотордор», «Технопол» «Словакфарм» сингари корхоналари маҳсулотларини ўнатиш мумкин эди. Расмий ташриф давомида бундай ҳамкорлик уқрларини янада кенгайтириш имконияти мавжудлигини, алоҳида соҳалар билан шуғулланувчи тармоқ тузилмалари ўртасида қўшма корхоналар барпо қилишга иштиёқ кучлигини инобатга олиб, мамлакатлар энг йирик банклари ўртасида сармояларни суғурталайдиган аҳдомаларга имзо чеккиди. (Давоми 2-бетда).

ОДАМЛАРГА ҲАМҚУРЛИК -- БОШ МАСАЛА

Сирдарё вилоятида ўтган йили қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари етиштириш режалари бажарилмади. Жумладан, пахта топшириш 60 фоизга ҳам етмади, ҳосилдорлик ҳам йўғи ўртача 13 центнерни ташкил этди. Халқ ҳўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам муаммолар тўғилди. Хўш, вузудга келган бу аҳволдан қандай чиқиб олиш мумкин?

Халқ депутатлари Сирдарё вилоят кенгашининг бўлиб ўтган сессиясида ана шу масала қўриб чиқилди. Унда мамлакатимиз раҳбари Ислам Каримов халқ депутатлари Сирдарё вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида ўртага қўйган вазифалар қандай бажарилаётгани таҳлил этилди. Вилоят ҳокими Ҳ. Исмоилов шу ҳақда маъруза қилди.

Сессияда ўша вақтдан буён ўтган уч ой давомида бу борада мўйлан ишлар амалга оширилгани қайд этилди. Жумладан, галла сифатли озиклантирилди. Ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш, зовур ва дренажларни тозалашда эскиворларни сонини ўч ёрбериб қўйилган. Жами юзга яқин янги қишлоқ ҳўжалик техникаси келтирилди. Кейинги беш йил ичида биринчи марта ерни кузги шўдгорлаш муваффақиятли яқунланди. Саноат, савдо, қурилиш, халқ таълими ва соғлиқни сақлаш соҳаларида сезиларли силжишга эришилди. Шаҳар ва қишлоқларни обodonлаштириш ва қурилиш ишлари авж олдирилди. Энг муҳими -- одамлар ҳақида раҳмўрлик кучайди. Пенсия, нафақа, шунингдек, дала меҳнаткашлари иш ҳақи вақтида тўлана бошланди. Бу хайри ишларни қатъият билан давом эттириш зарурлиги алоҳида таъкидланди. (Давоми 3-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ВА ЧЕХИЯ RESPUBLIKASI ЎРТАСИДА ҲАМКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТўҒРИСИДА ҚўШМА БАЁНОТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ва Чехия Республикаси Президенти Вацлав Гавел, янги минг йиллик остонасида барча инсонларнинг цивилизация тақдирини бирга қўлиб олишга ушунинг, иккала давлат ўртасидаги ўзаро ҳурмат ва ҳамкорлик Ўзбекистон Республикаси ва Чехия Республикаси халқларининг манфаатларига жавоб беради ва дунёда тинчлик, хавфсизлик, ҳамкорликни мустаҳкамлашга ва ҳамжиҳатликни қўқурлаштиришга хизмат қилади деб ишониб, худудий яхлитлик, четараларнинг бузулмаглиги ва барча давлатларнинг тенг ҳуқуқийлигига янги дунё қурилишининг ажралмас қисми деб қараб, инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларини, шунингдек, демократия, гуманизм ҳамда ҳуқуқий давлат принципларини ҳурмат қилиш ҳуқуқий жамият қуриш учун асос эканлигини таъкидлаб, иккала мамлакатнинг қуйидаги соҳаларда ўзаро ҳамкорлигини қўқурлаштиришга тайёр эканлиқларини таъкидлайдилар:

II. Ўзбекистон Республикаси ва Чехия Республикаси барча мамлакатларнинг хавфсизлик учун ҳуқуқлари тенг эканлигини таъкидлайдилар. Иккала мамлакат «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастури доирасидаги ҳамкорликни ва НАТО билан диалогни ривожлантиришни Европа ва Марказий Осиеда хавфсизликни мустаҳкамлашнинг таркибий қисми деб ҳисоблайдилар.

III. Ўзбекистон Республикаси ва Чехия Республикаси ЕХХТ доирасида эҳтимоли бор бўлган тўқнашуларни тинч йўл билан ҳал қилишга ва минтақавий ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган барча саъй-ҳаракатларни қўллаб-қувватлайдилар. Икки томон превентив дипломатиянинг ва Урта Осиеда жажон савдо ва сийсий алоқалари тизимига янада кенгроқ қўшилишининг муҳимлигини таъкидлайдилар.

IV. Ўзбекистон Республикаси ва Чехия Республикаси этник, ирқий ва диний мурасасизликни қоралайдиган ва маданиятлараро муносабатларни қўқурлаштиришга ва иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга дунёда янги бўлинишлар пайдо бўлишининг олдини олиш усули деб қарайдилар. (Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ВА СЛОВАКИЯ RESPUBLIKASI ЎРТАСИДА ЎЗАРО МУНОСАБАТЛАР АСОСЛАРИ ВА ҲАМКОРЛИК ТўҒРИСИДА ШАРТНОМА

Қуйида Юқори Аҳдлашувчи Томонлар деб аталувчи Ўзбекистон Республикаси ва Словакия Республикаси, халқаро ҳуқуқнинг барча тан олган нормалари, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низоми, Хельсинки Яқунловчи акти, Янги Европа учун Париж хартиясига ва Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг бошқа ҳужжатларидан келиб чиқадиган мажбуриятларини бажаришга ўз иштишларини таъкидлаб, демократик ва универсал қадриятлар асосидаги ҳамкорлик учун янги имкониятларни очган иккала мамлакатдаги тарихий ўзгаришларни маъқуллаб, сийсий, иқтисодий, маданий, илмий, гуманитар ва бошқа соҳалардаги ўзаро фойдали ҳамкорликни икки томонлама асосда ва халқаро институтлар ва ташкилотлар доирасида ривожлантиришни нстаб, дўстона муносабатлар, ўзаро тушуниниш ва ҳамкорликни келтириб ривожлантириш иккала давлатнинг асосий манфаатларига жавоб беради деб ишониб, қуйидагилар тўғрисида аҳдлашиб олдилар:

1-модда
Юқори Аҳдлашувчи Томонлар ўз муносабатларини суверен, тенг ҳуқуқли, дўстона давлатлар сифатида ривожлантирадилар. Улар давлат суверенитетини ва мустақиллигини ўзаро ҳурмат қилиш, тенг ҳуқуқлилик ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик, куч ишлатмаслик ёки куч билан таҳдид қилиш, четараларнинг бузилмаглиги, худудий яхлитлик, баҳсларни тинч йўл билан ҳал этиш, инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларини ҳурмат қилиш, тенг ҳуқуқлилик, ўзаро фойдали ҳамкорлик ва халқаро мажбуриятларни виждонан бажариш принципларига оғишмай амал қилиш мажбуриятини олади.

2-модда
Ҳар бир Юқори Аҳдлашувчи Томон бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низомига ва халқаро ҳуқуқнинг бошқа нормаларига асосан тинчлик, хавфсизлик ва ўзаро тушунинишни сақлаб қолишга интилиб, учинчи давлатлар билан бошқа Юқори Аҳдлашувчи Томонга қарши қаратилган шартнома-лар тўғрисида мажбуриятини олади.

3-модда
Юқори Аҳдлашувчи Томонлардан бири учинчи давлат ёки учинчи давлатлар томонидан ҳарбий ҳужум объекти бўлган ҳолда бошқа Юқори Аҳдлашувчи Томон бундай давлатга ёки давлатларга ёрдам кўрсатмайди ва зиддиятни тинч йўл билан ҳал этиш учун барча чораларни кўради.

4-модда
Ҳар бир Юқори Аҳдлашувчи Томон ўз хавфсизлигини таъминлаш учун воситаларини эркин танлаш ҳуқуқидан келиб чиқиб, бошқа Юқори Аҳдлашувчи Томон хавфсизлиги манфаатларини ҳам ҳисобга олади.

5-модда
Юқори Аҳдлашувчи Томондан бирининг фикрича халқаро кескинликка сабаб бўладиган, унинг худудий яхлитлиги ёки суверенитетини бузиладиган зиддиятни ваъжит юзага келган ҳолда Юқори Аҳдлашувчи Томон Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низоми ва Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ҳужжатларининг принципларига мувофиқ уларни ҳал этишнинг имкониятлари тўғрисида маслаҳатлашишлар ўтказиладилар. (Давоми 2-бетда).

Халқ депутатлари Бўхоро вилоят кенгашининг сессияси бўлди. Унда Президент Ислам Каримовнинг халқ депутатлари Бўхоро вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва ҳулосалардан келиб чиқадиган вазифалар муҳокама этилди.

ҲАРАКАТ ДАСТУРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

Шу масала юзасидан вилоят ҳокими С. Хусенов маъруза қилди. Маърузачи ва музокарада сўзга чиққанлар вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, ҳўжалик тармоқларида амалга оширилаётган ислоҳотларни қўқурлаштириш ва бу борадаги устувор йўналишлар тўғрисида фикр юритдилар. Депутатлар эътибори ҳар бир ишда ташкилотчилик ва ташаббускорлик зарурлигига қаратилди. Вилоят ҳокимлигининг бу борадаги ҳаракат дастури қабул қилинди. (ЎЗА).

МЕЗОН — ЖАҲОН АНДОЗАСИ!

ИҚТИСОДИЙ ЮКСАЛИШ ПИЛЛАПОЯЛАРИ

Яқинда «Труд» газетасида Анвар Тавобовнинг «Реаллики ёки сароб» деб номланган мақоласи босилди. Муаллиф ҳозирги кунда Россия ва Марказий Осие давлатлари ўртасида қарор топаётган муносабатларга тўғталар экан, бизнинг мамлакатимиз хусусида шундай деб ёзди: «... ўзбек иқтисодиётининг ўсиш кўрсаткичлари Халқаро валюта фонди ва Жаҳон банки тахминларидан ҳам ошиб тушмоқда. Собиқ Иттифоқ республикаси Россиядан нефть ва газ олишдан воз кечиб, ўзини ўзи электр қуввати билан таъминламоқда». Албатта москвалик журналист юртимиз иқтисодиётида юз бераётган қўқурлаштиришнинг сифат ва миқдорий ўзгаришларини эътироф этаётган биринчи ва охириги қаламкаш эмас. Чунки уларнинг бундай ҳулосаларга келайтганлиги жиддий мантиқ ва асослар бор.

Ўзбекистонда нафақат устувор ҳисобланган ёқилғи-энергетика мажмуи тармоқларида, шу билан бирга, халқ ҳўжалигининг бошқа қўқилчи соҳаларида ҳам иқтисодий ўсишга эришилмоқда. Натижада макросиқтисодий кўрсаткичлар яхшиланмоқда, молиявий барқарорлик мустаҳкамланмоқда. Юқорида қайд этилган мақолада таъкидланганидек, 1996 йилнинг биринчи ярим йиллигида яқин ички маҳсулот ишлаб чиқариш шўхотида 1995 йилнинг шу даврига нисбатан 5,2 фоиз пасайган бўлса, Ўзбекистонда бу миқдор 3,2 фоиз ўсди.

Умуман, бир ижтимоий-иқтисодий тузумдан иккинчисига ўтиш даврида, янги жамият барпо қилишнинг дастлабки босқичида ишлаб чиқариш кескин пасаяди, барча иқтисодий, молиявий кўрсаткичлар ёмонлашади. Бу -- жаҳон таърихида кўп марта таъкидланган ҳодиса. Чунки иқтисодиётни янги шўроитга мослаштириш учун корхоналар таъмирланиб, за-

(Давоми 3-бетда).

• ҲАМКОРЛИК

ФАН ЮТУҚЛАРИ -- ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА

Ўзбекистон Фанлар Академиясида тузилган кишлоқ хўжалик фанлари бўлими республикамиз кишлоқ хўжалигининг энг долзарб муаммоларини ҳал қилиш билан шуғулланади.

Академия раёсати Президент Ислон Каримовнинг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузурда Ўзбекистон кишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш марказини ташкил этиш тўғрисида»ги фармонида мувофиқ шу бўлимининг тузиш тўғрисида қарор қабул...

Қилди. Кишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг устувор соҳаларида давлат сибсатини амалга оширишни таъминлаш ҳамда фан ва техника тараққиётини жаддалаштириш мақсадида фундаментал ва амалий илмий-тадқиқотларни мувофиқлаштириш ҳамда яна...

да ривожлантириш янги тузилманинг асосий фаолияти бўлади.

Бўлим таркибига «Биолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва академиянинг уч институти -- генетика, сув муаммолари, тулроққунослик ва агрохимия институти кирди. Илмий тадқиқотларни, жумладан, генетика, селекция соҳасидаги тадқиқотларни яхшилаш, бу тадқиқотларни режалаштиришни йўлга қўйиш, экинлар ҳосилдорлиги ва тулроқ унумдорлигини ошириш, ер ва сувдан оқилона фойдала...

ниш бўлимининг биринчи навбатдаги вазифаларидандир. Кишлоқ хўжалиги мавзусидаги давлат ва илмий техника дастурлари лойиҳасини ишлаб чиқишда академия янги бўлимининг иштироки эътишга катта эътибор берилди.

Илмий фаолиятнинг амалда фойдаланиши мумкин бўлган муҳим натижаларини аниқлаш ишлари кучайтирилади. Истиқболли тадқиқотларни ўтказишда ва илмий кадрлар тайёрлашда тармоқ илмий муассасаларига ва кишлоқ хўжалиги олий ўқув юртиларига ҳар томонлама илмий-усулий ёрдам беришни ҳам бўлим ўзи зиммасига олади.

А. ИВАНОВА, ЎЗА мухбири.

ПАХТА ТОЛАСИ ЭКСПОРТ ҚИЛИНЯПТИ

Норин туманидаги пахта ни қайта ишлаш «Норинтола» ҳиссодорлик жамияти жамоаси ўз маҳсулотларини хорижий мамлакатларга сотишга катта эътибор қаратишяпти. Утган йилда Англия, Швейцария, Хитой, Жанубий Корея ва Аустрия давлатларига жами 1500 тонна -- 91 миллион 518 миң сўмлик маҳсулот экспорт қилинди. Бу эса корхонанинг иқтисодий жиҳатдан ўзини анча ўнлаштириб олиб келди.

«Норинтола» ҳиссодорлик жамияти бу йилги мавсумда 1996 йилда қабул қилиб олинган 23 миң 158 тонна пахта ни қайта ишлади. Корхона туманидаги жамоа хўжаликларига 1997 йилда баҳорги экин учун 472 тонна юқори сифатли сари уруқлик етказиб беришни режалаштирган. Бундан ташқари жорий йилда 7101 тонна тола, 522 тонна момик ҳам ишлаб чиқарилади.

СУРАТЛАРДА: ҳиссодорлик жамиятининг тола сифатини аниқлаш марказий лабораторияси лабораторанти Насиба Бекмурзаева иш устида.

Истеъмолчиларга жўнатишга тайёр қилиб қўйилган маҳсулотлар.

Ш. ОЛИМОВ (ЎЗА) олган суратлар.

САВДО ХИЗМАТИ ЭЪТИБОРДА

Мамлакатимиз Президент Ислон Каримов ҳалқ депутатлари Сирдарё вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқидан вилоятда маданий-маиший айланикка савдо хизмати талаб даражасида эмаслигини кескин танқид қилган эди. Вилоят ҳўқимлиги бу борадаги ахволин ўнлаб олиш мақсадида махсус дастур ишлаб чиқди. Республикаимиздаги йирик саноат-ишлаб чиқариш корхона ва чет эл фирмалари билан савдо дўқонлари очиш хусусида шартномалар тузилади. Корейнинг ДЭУ «Электроникс» компанияси билан «Сирдарёсавдо» концерни ҳамкорлигида ҳозирдаёқ Гулiston шахрида савдо сервис маркази очилди. Бу ерда харидорларга 200 турдан ортиқ маҳсулот таклиф этилмақда. (ЎЗА).

ХАВАРЛАР ОҚИМИЛАЙ

ФАХРИЙЛАР ҲУРМАТИ БАЖО КЕЛТИРИЛДИ

Бухоро шахри марказида атоқли адиб, адабиётшунос олим Абдурауф Фитрат номида бож барпо этиш ишларида фахрийлар ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Улар икки миңг туп гул кўчати ўтқозиш, шоирни эслаб, яхши истаклар билдирдилар.

Маннон ОТАБОЙ, «Халқ сўзи» мухбири.

СУТ, ҚАТИҚҚА ЁЛЧИБ ҚОЛИШДИ

Абдураҳмон Бозоровнинг сабӣ-ҳаракати билан Андижон туманидаги Бакиров номи жамоа хўжалигида сутни қайта ишловчи ишхана завод ишга тушиди.

Корхонанинг бир маромда ишлашини таъминловчи агрегатлар, жиҳозларнинг деярли ҳаммаси Россиядан келтирилди. Улар ёрамадида бир кеча-кундузда 10 тонна сутни қайта ишлаш имкони яратилди. Заводнинг ишга тушиши туман хўжаликлар, деҳқон-фермерлар мушуқлини осонлаштирди. Негаки, илгари соғиб олинган сутни катта сарф-ҳаражатлар ҳисобига Андижон шахридаги ана шундай корхонага ҳар кун икки-уч марта олиб боришга тўғри келарди.

Мулкдорнинг корхонаси шарофати билан туман қишлоқларидаги дўқонлар, болалар боғчалари ва шифоналар, маҳаллардаги фуқаролар сут, қатиқ, сариёғ, сузма каби ўнга яқин шифобахш неъматларга ёлчиб қолдилар.

О. ШОДМОНАЛИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

МИРОБОДА ГАЗ КЕЛДИ

Инсон манфаатлари йили деб эълон қилинган 1997 йил миқдоридаги ушун хайрли келди. Қўнға қишлоқ хонадонларида табиий газ ёна бошлади. Шў мақсадда 32 километр газ қувири тортилды. Бу ишда «Туркистон» жамоа хўжалиги, «Суволдуз» қишлоқ фуқаролар кенгаши, «Мадад» ҳиссодорлик жамияти, «Музаффар» кичик корхонаси меҳнат жамоалари маблағ билан ёрдам берди. (ЎЗА).

ЯНГИ АВТОВОКЗАЛ

Узоқ-яқинга йўловчиларни ташини кўлами борасида мамлакатимизда ҳали автотранспортчилар билан тенглашадигани йўқ. Автотранспортчиларнинг бундай юксак мавқеи уларга йўловчилар учун юқори андозалардаги қулайликлар яратиш соҳасига кўпроқ эътибор бериш маъсулиятини юклайди.

Нукус шахрининг жануби-шарқида тикланаётган икки қаватли янги вилоятлар аро автовокзал мажмуининг қурилиш қиймати ҳозирги баҳоларда 60 миллион сўмни ташкил қилади.

Келгусида йўловчилар учун барча қулайликлар яратиладиган мазкур қурилишда

ҳозирги кўнға қадар 10 миллион сўмдан ошиқроқ маблағ ўзлаштирилди. Янги автовокзал биносини фойдаланишга топшириш муддати келгуси йилнинг охиригача белгиланган. Мазкур мажмуа бир пайтнинг ўзида ярим миңгта йўловчига хизмат кўрсатиш имкониятига эга бўлади. Бу ердан Ўзбекистоннинг барча вилоятлари марказларига, шунингдек, кўшни давлатларнинг йирик шаҳарларига автобусларнинг мунтазам қатнови йўлга қўйилади.

Ҳайитбой АБДУСОДИҚ, «Халқ сўзи» мухбири.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Иттифоқ тарқалибқотгандан кейин деярли барча собиқ республикаларда ҳам шунга ўхшаш жараёнларга дуч келиндики, улар ҳатто ҳозир ҳам давом этмоқда. Нима учун Ўзбекистон бундай иқтисодий ёта юз бериши мукаррар бўлган сабабли воқеа ва ҳодисалардан мустасно бўлди? Агар «Ўзбекистон -- жаҳон андозалари доирасига сиймайди, унинг тараққиёти классик иқтисодий ривожланишдан хийла фарқ қилади» деб лўнда жавоб қиладиган бўлсак, муҳтарам газетхон бундан тўла қаноатланмаслиги, масалага бироз аниқлик киритишимизни исташи мумкин. Бу -- табиий ҳол. «Бой маъдани хомашё ресурслари мавжудлиги, ислохотларнинг тўғри йўлдан бораётганилиги, сиёсий барқарорлик ва миллий тотувлик бу борада муҳим аҳамият касб этмоқда» десак, булар ҳам бор гаплар. Аммо иқтисодий ўсишни таъминлаётган яна шундай омиллар борки, уларнинг айримлари ҳақида батафсилроқ тўхталмасдан иложимиз йўқ.

Янги тузумнинг эскиси устидан галабаси учун, илгаридан ҳеч бўлмаганда бир баҳа юқори иқтисодий ўсишга эришиш лозимлиги масаласи ҳаммадан бурун Ўзбекистонда илганди. Ҳўш, унга қандай эришилди? Ислон Каримов таъбири билан айтганда, биз энг оғир йўлни танладик. Кўпчилик Ҳамдўстлик мамлакатлари четта мол чиқаришдан тушган маблағлар, ташқи қарзларнинг ҳаммасини турли чет эл моллари келтиришга, улар билан ички истеъмол бозорини тўлдиршга сарфладилар. Биз бўлсак маблағларимизнинг асосий қисминини сармоялар жалб этиш (инвестициялаш)га, ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ўстиришга ажратдик. Бунинг мисоли сифатида мамлакатимизда қурилаётган ва ишга туширилган ўнлаб корхоналарни кўрсатиш мумкин. Бугун улар илк меваларини бермоқда, яқин келажакда эса бутун буй-бастини кўрсатади. Чунки сармояларни жалб этишнинг дастлабки босқимиди унинг натижаси кенчаки, чинакам самара кейинроқ, улар тўла қувват билан ишлаб кетгандан сўнг намоён бўлади. Биринчи босқимда пулиннинг қадриятини ушун ҳам шароит бўлади. Чунки инфляциянинг илдиши янги, тугалланмаган қурилишга бориб тақалади. Уни битказиш учун катта миқдорда маблағ сарфланади, курувчиларга маош тўланади, аммо корхона маълум вақтга чамасулот бера олмайдими ёки тўла қувват билан ишлаб олмайдими. Шу боис мамлакатда вақтинча товарлар билан таъминланмаган пуллар муомалада бўлади.

Аммо, эртани, келажакни ўйлаган киши яратувчанлик, бунёдкорлик йўлидан боради, осон йўл, арзон обрў ахтариб, истеъмол бозори атрофида ўралашиб қолмайди. Фақат қорин гами билан яшайдиган, «Жаннат -- бу ҳар хил товарлар билан тўлиб-тошган супермаркет» деб ҳисоблайдиганлар буюк истикбол ҳақида ўйлашга қодир эмас.

Йирик миқдорда сармоялар жалб этиш дастурларини амалга ошириш миллий даромад ва давлат бюджетте маблағларини қайта тақсимлашни тақозо этади. Ўзбекистонда бир неча йилдан буйи миллий даромадда жамғарма фонди ҳиссаси ошиб бормоқда, давлат бюджетининг харajatлар қисмида эса халқ хўжалигига сармоя жалб этишга

ажратиладиган маблағлар миқдори ўсмоқда. 1994 йилда, масалан, инвестиция маблағлари ялпи ички маҳсулотга нисбатан 4 фоизи йилда бу нисбат 7 фоизга етди. Бундай анъана, бир қараганда, истеъмол даражасини чеклаётган деб бўлиб қуринади. Аммо жамғарма фондининг маълум қисми халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришга

дон маҳсулотлари ташкил этар эди. Бу борадаги яна бир тарихий ўзгариш ҳақида 1994 йилда Ўзбекистон экспортининг 68 фоизи, импортининг 55 фоизи эса, ҳамдўстлик давлатлари, биринчи навбатда Россия Федерацияси ҳиссасига тўри келарди. Утган йилнинг биринчи ярми якунига кўра, яқин хорижий мамлакатнинг улўши экспортда 23,5, импортда 28,5

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган савдо-иқтисодий алоқаларимиз митти Гонконг ёки Жанубий Курия билан қилаётган шундай алоқаларимиздан бир неча бор кам? Япония нега маъдани хомашё ресурсларини биздан эмас, Австралия ва Канададан сотиб олиши керак? Нима учун айрим мамлакатлар билан фақат бир томонлама, яъни ёки экспорт,

бўлиниб «Россия Марказий Осиёдан илдам суръатлар билан чекиммоқда. Собик марказнинг бу давлатлардан иқтисодий мустақиллиги кўндан-кўнға реалликка айланмоқда», дея қилаётган ноласини ёш давлатларнинг инжиқлиги деб изоҳлаб бўлмайди.

Тўғри, ташқи савдо-сотикда ҳали муаммолар бор. Масалан, нима учун Япония билан бўлаётган с

